

УДК 336.201.2

Руденко Г. Е.,

магістрант,

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Стратегічні напрями відновлення платоспроможності підприємства

Правильна оцінка фінансових результатів діяльності та платоспроможності підприємства за сучасних умов господарювання потрібна як для його керівництва і власників, так і для інвесторів, партнерів, кредиторів, державних органів. Аналіз платоспроможності дозволяє визначити, наскільки ефективно здійснюється фінансовий менеджмент на підприємстві.

Поняття “платоспроможності” є складним і багатфакторним, зумовлюється економічним середовищем, в межах якого здійснюється діяльність підприємства, а також результатами його функціонування.

Підходи науковців до визначення сутності платоспроможності підприємства можна звести до таких трьох підходів:

платоспроможність визначається наявністю власних обігових коштів та здатністю покривати збитки (Й. Ворст, П. Ревентлоу, Дж. Депалленс, Дж. Джоборд) [2, 3];

платоспроможність визначається як здатність підприємства виконувати свої зобов’язання (В.В.Ковальов, М.М. Крейніна, І.І. Мазурова, А.В. Грачов, М.С. Абрютина, Е.І. Уткін) [1, 5, 6, 7, 10];

платоспроможність представлена як важливий показник фінансової стійкості (В.І. Іващенко, М.А. Болюх, Є.В. Мніх, В.М. Мельник) [4, 8,].

Окремі науковці також пов’язують платоспроможності з поняттями кредитоспроможності та податкоспроможності. Якщо розглядати кредитоспроможність як здатність підприємства отримати кредит та повернути його у визначений термін, а податкоспроможність як спроможність підприємства

виконувати свої податкові зобов'язання перед державою, то такі аспекти є також важливими для будь-якого підприємства (рис. 1) [3].

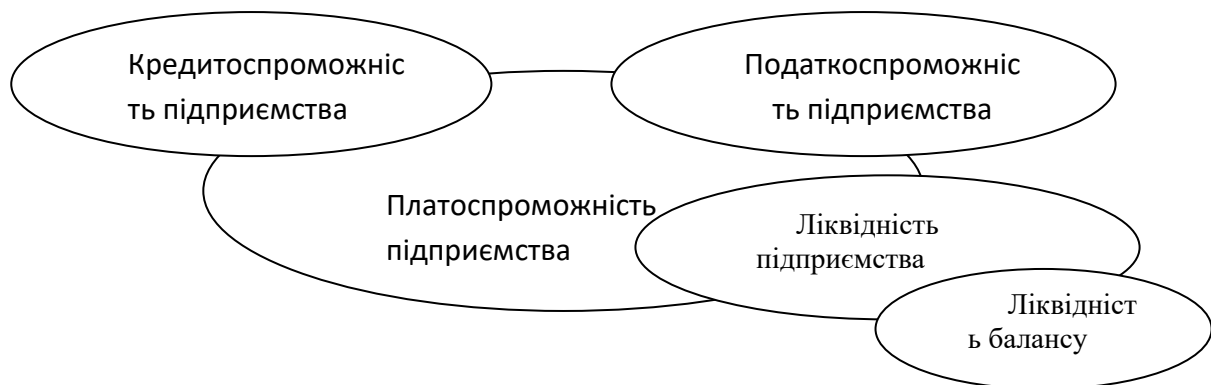

Рис. 1. Взаємозв'язок платоспроможності з кредитоспроможністю, податкоспроможністю, ліквідністю підприємства

Підприємства України протягом 2014–2018 років характеризуються низькою платоспроможністю, що зумовлено високим рівнем запозичень в умовах обмеження можливостей щодо нарощення власного капіталу за рахунок капіталізації прибутку та залучення інвестиційних ресурсів. Найбільші проблеми з платоспроможністю виникають у підприємств, що працюють у сферах освіти, охорони здоров'я та соціальної допомоги, комунальних послуг, діяльності готелів і ресторанів [9].

Аналіз факторів, що впливають на платоспроможність підприємства, дозволяє класифікувати їх за двома основними групами – зовнішні (загальноекономічні) та внутрішні, в складі яких визначено найбільш значущі чинники – фінансові та нефінансові. Відповідно, на скільки ефективно використати позитивні складові свого середовища (внутрішнього та зовнішнього) та ліквідувати можливі наслідки його впливу і буде залежати рівень платоспроможності суб'єкту господарювання.

Стабілізації та зміцнення платоспроможності підприємства можливо досягнути, якщо: нарощувати темпи виробництва, збільшувати та тезаврувати прибуток, залучати позикові кошти за умови росту рентабельності, збільшувати власні оборотні кошти, знижувати залишки товарно-матеріальних цінностей через реалізацію малорухомих запасів, товарів, тощо.

Залежно від співвідношення аналізованих показників буде змінюватись і стратегія підприємства. У сучасних умовах, з нашого погляду, доцільне виділення таких стратегій:

- стратегія подолання нестійкості, або стратегія виживання, що використовується в умовах економічної кризи, нестабільності і інфляції, і до якої вдаються, коли показники діяльності підприємства набувають стійкої тенденції до погіршення;

- стратегія підтримки стійкості або стабілізації, що використовується в умовах нестабільності обсягів продажів і прибутку та застосовується переважно в галузях із стабільною технологією, коли керівництво задовольняється в цілому станом свого підприємства;

- стратегія розвитку, або стійкого зростання, що виражає прагнення підприємства до зростання обсягів продажу, підвищення рентабельності й інших показників ефективності виробництва, відтворення на розширеній основі тощо.

Результатом реалізації цих стратегій має бути фінансова стабілізація підприємства. Для збереження платоспроможності підприємству необхідно знайти “золоту середину”, тобто таку модель зростання, яка б забезпечувала подальший розвиток, але одночасно дозволяла уникнути банкрутства.

Отже, платоспроможність підприємства – це його здатність у повному обсязі й у визначений термін розрахуватися за своїми зобов’язаннями за допомогою грошових ресурсів та інших активів і спроможність здійснювати безперервну фінансово-господарську діяльність.

Список використаних джерел:

1. Абрютина М.С., Грачов А.В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: Учебно-практическое пособие. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Дело и Сервис, 2001.
2. Ворст Й., Ревентлоу П. Экономика фирмы: Пер. с дат. А.Н.Чеканского, О.В.Рождественского. – М.: Высшая школа, 1994.
3. Журавльова Ю.Ю. Сутність платоспроможності підприємства / Ю.Ю. Журавльова // Фінанси України.– 2010.– №1.– С. 116-120.

4. Іващенко В.І. Економічний аналіз господарської діяльності / В.І.Іващенко, М.А.Болух. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2001. – 204 с
5. Ковалёв В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчётности. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 512 с.
6. Крейнина М.Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве и торговле. – М.: АО «ДИС», «МВ–Центр», 1994.
7. Мазурова И.И., Астапенко З.Н., Брылева Н.Д. Лекции по анализу хозяйственной деятельности. – СПб., 1993.
8. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / Є.В.Мних, Н.С.Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 412 с.
9. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. - [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Уткин Э.И. Финансовый менеджмент: Учебник для вузов. – М.: Зеркало, 1998.

УДК 658.153:330.145:662

Сапсай В.В.,

студентка 2 курсу магістратури

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Оцінка економічної ефективності гірничо-видобувних підприємств

Різні сторони економічної ефективності виділяють у вітчизняній економічній літературі. Проте в усіх західних і вітчизняних працях економістів не виокремлюють речовий зміст і суспільну форму категорії «економічної ефективності». Проблема, що розглядається не є новою в економічній літературі. Серед наукових праць, у яких досліджуються теоретичні підходи до визначення сутності ефективності діяльності промислових підприємств можна виокремити дослідження таких науковців, як Р.В.Андрійчук, П.Ю.Буряк, О.Г.Гупало,